

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀM THỊ HẠNH

**TỔ CHỨC HỌC TẬP THEO HÌNH THỨC NHÓM
CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. TRẦN THỊ MINH HUẾ

THÁI NGUYÊN, 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀM THỊ HẠNH

**TỔ CHỨC HỌC TẬP THEO HÌNH THỨC NHÓM
CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: GIÁO DỤC HỌC

Mã số: 60.14.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. TRẦN THỊ MINH HUẾ

THÁI NGUYÊN, 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực, được các đồng tác giả cho phép sử dụng và chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Đàm Thị Hạnh

LỜI CẢM ƠN

===***===

Để hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được rất nhiều sự giúp đỡ của Thầy cô giáo, bạn bè, người thân, nhà trường, gia đình và các lớp nơi tôi tiến hành điều tra nghiên cứu và thực nghiệm.

Trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và lời cảm ơn đặc biệt tới cô giáo **TS. Trần Thị Minh Huệ** và các thầy cô giáo của khoa Tâm lý - Giáo dục đã hướng dẫn và tạo mọi điều kiện tốt nhất với tất cả tinh thần và lòng nhiệt tình để tôi hoàn thành được luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến Ban giám hiệu, các thầy cô giáo, các đồng chí học viên trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên, đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.

Sau cùng tôi xin được cảm ơn các đồng nghiệp, bạn bè và những người thân đã luôn quan tâm, giúp đỡ, động viên tôi trong suốt thời gian qua.

Trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu mặc dù bản thân đã thực sự cố gắng để hoàn thành luận văn đạt kết quả cao nhất nhưng chắc chắn luận văn của tôi không thể tránh khỏi những thiếu sót. Kính mong nhận được sự chỉ bảo của các thầy cô giáo và ý kiến đóng góp của các bạn quan tâm.

Thái Nguyên tháng 9 năm

2012

Tác giả luận văn.

Đàm Thị Hạnh

MỤC LỤC

STT	MỞ ĐẦU	Trang
1	Lý do chọn đề tài	5
2	Mục đích nghiên cứu	6
3	Khách thể và đối tượng nghiên cứu	6
4	Nhiệm vụ nghiên cứu	6
5	Giả thuyết khoa học	6
6	Phạm vi nghiên cứu	7
7	Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	7
8	Cấu trúc luận văn	8
	CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ TỔ CHỨC HỌC TẬP THEO HÌNH THỨC NHÓM	
1.1.	Tổng quan về vấn đề nghiên cứu	9
1.1.1.	Nghiên cứu ở nước ngoài	9
1.1.2.	Nghiên cứu ở trong nước	11
1.2.	Các khái niệm công cụ	13
1.2.1.	Nhóm	13
1.2.2.	Học tập theo hình thức nhóm	14
1.2.3.	Tổ chức học tập theo hình thức nhóm	14
1.3.	Một số vấn đề về tổ chức học tập theo hình thức nhóm	15
1.3.1.	Vai trò của tổ chức học tập theo hình thức nhóm	15
1.3.2.	Bản chất, cấu trúc, tác dụng của học tập theo hình thức nhóm	16
1.3.3.	Những đặc trưng cơ bản của nhóm học tập	20
1.3.4.	Phân loại nhóm học tập và sự hình thành, phát triển của nhóm học tập	22
1.3.5.	Nguyên tắc tổ chức học tập theo hình thức nhóm và các yếu tố	23

	ảnh hưởng tích cực tới học tập theo hình thức nhóm	
1.4.	Quy trình tổ chức học tập theo nhóm	30
1.5.	Những khả năng và điều kiện tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên ở trường Chính trị cấp tỉnh	32
1.5.1.	Đặc điểm giáo dục đào tạo của học viên trường chính trị cấp tỉnh	32
1.5.2.	Những điều kiện để tổ chức hiệu quả học tập theo hình thức nhóm cho học viên trường chính trị cấp tỉnh	34
1.6.	Kết luận chương 1	35
	CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG TỔ CHỨC HỌC TẬP THEO HÌNH THỨC NHÓM CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THÁI NGUYÊN	36
2.1.	Khái quát về Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên	36
2.2.	Thực trạng tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên tại Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên	38
2.2.1.	Thực trạng nhận thức về tổ chức học tập theo hình thức nhóm	38
2.2.2.	Thực trạng tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên	45
2.2.3.	Thực trạng tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên theo đánh giá của cán bộ quản lý Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên	60
2.2.4.	Đánh giá chung về khảo sát thực trạng	62
2.3.	Kết luận chương 2	63
	CHƯƠNG 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP TỔ CHỨC HỌC TẬP THEO HÌNH THỨC NHÓM CHO HỌC VIÊN TẠI TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THÁI NGUYÊN (ÁP DỤNG TRÊN HỌC PHẦN NGHIỆP VỤ CÔNG TÁC ĐẢNG, ĐOÀN THỂ Ở CƠ SỞ)	64
3.1.	Học phần Nghiệp vụ công tác Đảng, Đoàn thể trong chương trình đào tạo cán bộ trình độ trung cấp LLCT - hành chính	64

3.1.1.	Vị trí, mục tiêu, nhiệm vụ và cấu trúc của môn học trong chương trình	64
3.1.2.	Nội dung chương trình môn học	65
3.2.	Nguyên tắc đề xuất biện pháp	66
3.3.	Một số biện pháp tổ chức học tập theo hình thức nhóm	69
3.3.1.	Biện pháp 1: Thiết kế bài giảng theo hướng tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên	69
3.3.2.	Biện pháp 2: Rèn luyện các kỹ năng học tập theo hình thức nhóm trên lớp cho học viên	69
3.3.3.	Biện pháp 3: Sử dụng hiệu quả các kỹ thuật dạy học tích cực trong tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên	73
3.3.4.	Biện pháp 4: Sử dụng hiệu quả các tài liệu học tập, điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị dạy học trong tổ chức học tập theo hình thức nhóm	74
3.3.5	Biện pháp 5: Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả môn học trên cơ sở tiếp cận hoạt động nhóm	75
3.3.6	Mối quan hệ giữa các biện pháp	76
3.4.	Khảo nghiệm và thực nghiệm sư phạm	76
3.4.1.	Khảo nghiệm sư phạm	76
3.4.2.	Thực nghiệm sư phạm	78
3.5.	Kết luận chương 3	81
	KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	84
1	Kết luận	84
2	Khuyến nghị	85
	TÀI LIỆU THAM KHẢO	87
	PHỤ LỤC	88

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết đầy đủ	Chữ viết tắt
1	Đoàn thanh niên cộng sản	Đoàn TNCS
2	Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia	HV CT- HC QG
3	Hội đồng nhân dân	HĐND
4	Hội liên hiệp phụ nữ Việt Nam	Hội LH PN VN
5	Kinh tế - xã hội	KT- XH
6	Lãnh đạo, quản lý	LĐ, QL
7	Nhà nước và pháp luật	NN & PL
8	Quản lý hành chính Nhà nước	QLHCNN
9	Trường Chính trị	TCT
10	Thái Nguyên	TN
11	Trung cấp lý luận chính trị - hành chính	TC LLCT- HC
12	Ủy ban nhân dân	UBND
13	Ủy ban Mặt trận tổ quốc	UB MTTQ

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trên thế giới, giáo dục đang phát triển với những chuyển biến rõ rệt về chất lượng theo xu hướng đổi mới mục tiêu, chương trình, nội dung và phương pháp nhằm phát huy tính tích cực, chủ động cũng như khả năng tự học, tự nghiên cứu của người học. Cùng với xu hướng đó, trong những năm gần đây, giáo dục Việt Nam cũng đã và đang có nhiều thay đổi mạnh mẽ để hòa nhập với nền giáo dục hiện đại trên thế giới, đặc biệt là vấn đề đổi mới phương pháp dạy và học trong nhà trường.

Trong nhiều văn kiện của Đảng và Nhà nước về GD&ĐT đã chỉ rõ, đổi mới phương pháp giáo dục có ý nghĩa quan trọng và cần thiết để đảm bảo chất lượng giáo dục. Nghị quyết của Hội nghị TW lần thứ 2 BCH TW Đảng khóa VIII (2-1996) có đoạn: “Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục và đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện thành nếp tư duy sáng tạo của người học”. Tại Khoản 2, Điều 5, Luật Giáo dục (2005) cũng khẳng định: “Phương pháp giáo dục phải phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, tư duy sáng tạo của người học; bồi dưỡng cho người học năng lực tự học, khả năng thực hành, lòng say mê học tập và ý chí vươn lên”.

Sự phát triển của xã hội hiện nay cho thấy, mỗi người không thể phát triển tốt nếu không biết phối hợp, hòa nhập tốt với người khác, với môi trường. Làm việc theo nhóm là yêu cầu quan trọng, cần thiết được đặt ra đối với tất cả mọi người trong các hoạt động sống.

Trong nhà trường, học tập theo nhóm là một hình thức học tập hiệu quả để rèn cho người học khả năng hợp tác, chia sẻ, tư duy phản biện... Học tập theo nhóm là một hình thức học hợp tác, nâng cao chất lượng học tập của người học - người học được giao lưu với nhau và có được những kết quả tiến bộ về nhiều mặt. Theo cách này, người học được tạo cơ hội tự đặt câu hỏi, thảo luận, trình bày quan điểm của mình. Với đối tượng học viên tại trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên là những người đã trưởng thành, có kinh nghiệm, đã có thời gian công tác nhất định ở các lĩnh vực, ngành nghề khác nhau thì tổ chức cho học viên học tập theo hình thức

nhóm sẽ có những thuận lợi nhất định tuy nhiên ở môi trường Trường Chính trị, hình thức dạy học lớp bài gắn với các phương pháp dạy học truyền thống vẫn giữ vai trò chính. Với mong muốn đưa hình thức tổ chức dạy học này thực hiện rộng rãi trong nhà trường, làm cho nó thực sự phát huy được hiệu quả, góp phần thực hiện có chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, tôi đã chọn nghiên cứu đề tài “**Tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên tại trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên**”.

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận về tổ chức học tập theo hình thức nhóm và thực trạng tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên, đề tài xây dựng một số biện pháp tổ chức học tập theo hình thức nhóm nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng học viên tại Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên.

3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu: Biện pháp tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên.

3.2. Khách thể nghiên cứu: Quá trình tổ chức hoạt động học tập cho học viên tại Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

4.1. Nghiên cứu cơ sở lý luận về tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên tại trường chính trị cấp tỉnh.

4.2. Đánh giá thực trạng việc tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên tại Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên.

4.3. Đề xuất biện pháp tổ chức học tập theo hình thức nhóm cho học viên tại Trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên (áp dụng trên học phần “Nghị quyết Công tác Đảng, Đoàn thể ở cơ sở”).

5. Giả thuyết khoa học

Nếu đề xuất và áp dụng được các biện pháp tổ chức học tập theo hình thức nhóm phù hợp cho học viên thì sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tại Trường Chính trị Tỉnh Thái Nguyên, đáp ứng yêu cầu về chất lượng cán bộ trong tỉnh.